

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Abonemina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 27. marca 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 37.

Mali carinski mir v Ženevi.

Po pettedenskih zamotanih pogajanjih se je zaključila v ponedeljek 24. t. m. carinska konferenca v Ženevi, ki je vsled nešteti težkoč hotela večkrat razpasti, vsaj deloma s pozitivnim rezultatom. Enajst držav: Belgija, Nemčija, Anglija, Francija, Luksemburška, Estonka, Finska, Holandija, Italija, Avstrija in Švica je podpisalo konvencijo, protokol za poznejša pogajanja in zaključni akt. Francija, Holandija, Anglija in Italija so pri tem izjavile, da se dogovor ne tiče kolonij, v kolikor ne obstojijo glede tega trgovskopogodbene določbe, in Francija in Italija sta podčrtali pridržke glede notranje zakonodaje. Štiri države so podpisale samo protokol in zaključni akt, in sicer Portugalska, Grčija, Litva in Latvija. — Danska in Švedska sta se omejili na podpis zaključnega akta. Dvanajst držav, ki so se tudi konference udeležile; pa ni nič podpisalo; med njimi so Jugoslavija, Češkoslovaška, Poljska in Ogrska.

Pogodba ne bo stopila v veljavo pred novembrom in se bo šele tedaj odločilo, kdaj. V bodočih mesecih je pričakovati torej še številnih carinskih zvišanj in odpovedi. Vse zavisi od duha, v katerem se bo konvencija izvajala.

Najvažnejša določba pogodbe se tiče neopovedljivosti obstoječih trgovskih pogodb in drugih trgovskih

dogovorov do 1. aprila 1931, v kolikor so v veljavi ali podpisane pred dnem podpisa v Ženevi. S to temeljno obveznostjo konvencije je dana možnost mirnejše trgovske politike v Srednji Evropi. Kar se tiče nevezane carine se obvežejo podpisani za prednaznanilo nameranih carinskih zvišanj ali vsaj za naznanilo tedaj, ko stopijo v veljavo, in lahko tudi za naznanilo k pogajanjem s kontrahenti, ki so oškodovani v njih gospodarskih interesih; če pogajanja v dveh mesecih ne dovedejo do zaključka, morejo ti kontrahenti z enomesečnim rokom konvencijo odpovedati.

Države s prosto trgovino, ki nimajo vezane carine ali pa le v malo izjemnih slučajih (po konvenciji torej Anglija, Danska, Holandija, Norveška in Portugalska), se zavežejo, da v dobi veljavnosti konvencije ne bodo vpele nobene nove zaščitne carine in da obstoječih carin ne bodo zvišale. Vsaka odpevoda daje vsem drugim partnerjem konvencije pravico, da odstopijo od konvencije, če se z odpovedjo kakšne gotove države v odločilni meri moti ravnovesje, ki ga je konvencija ustvarila. Omembe vredno je izrecno zatrdilo, da se države odpovedo vsem poskusom, da bi se določbam konvencije kakorkoli ognile ali jih obšle ter da bi poslabšale pri podpisanih obstoječi položaj glede na izvozne in uvozne prepovedi.

* * *

Zakon o ureditvi poljedelškega ministrstva.

Nj. Vel. kralj je 20. t. m. na predlog ministra poljedelstva predpisal in proglasil zakon o ureditvi ministrstva poljedelstva. Zakon določa med drugim: Ministrstvo poljedelstva je vrhovna oblast za posle poljedelstva, veterinarstva in agrarne reforme, a vodi ga minister poljedelstva.

Glede poslov poljedelstva, veterinarstva in agrarne reforme, ki spadajo v pristojnost kr. banskih uprav in sreskih načelstev, obstojajo po zakonu o banki upravi posebna odeljenja pri kr. banskih upravah, a pri sreskih načelstvih potrebni organi (veterinarski, agrarni referenti).

Pripravniki poljedelske in veterinarske službe kakor tudi agrarne reforme ne morejo pridobiti stalnosti, dokler ne položijo predpisanega strokovnega izpita. Ako tega izpita ne opravijo v 4 letih od dneva imenovanja, se odpuste iz službe.

Glede državnih uradnikov iz resora ministrstva poljedelstva pri bankih upravah, razen načelnikov kakor tudi obmejnih veterinarjev, veljajo glede njihovih zvanj, plač in napredovanj določbe § 47. zakona o banki upravi.

Glede položajev prejemkov, službe in napredovanja geometrov in geodetov ministrstva poljedelstva veljajo določbe, ki so merodajne za geometre in geodete ministrstva financ. Postavitve napredovanja po stopnjah osnovne plače gredo po določbah zakona o uradnikih.

Zaradi značaja službe uradnikov I. kategorije jim gre posebna doklada in to mesečno: v 2a skupini 3100 dinarjev, v 2 skupini 2700, v 3a skupini 2120, v 3 skupini 1720, v 4a skupini 1320, v 4, 5, 6 skupini 920, v 7, 8 skupini 520 in 9 skupini 200 Din. Službene doklade se računajo v pokojnino s 50% po 20 letih, 60% po 25, 70% po 30 in 100% po 35 letih,

ki jih uradnik efektivno prebije v državni službi.

Uradniki v smislu tega zakona prejemajo plače in stanarino in vse doklade po zakonu o uradnikih. Oni, ki imajo stanovanje v naravi, nimajo pravice na stanarino.

Glede njihove pristojnosti in organizacije veljajo v vsem določbe zakona o banki upravi.

Položajne plače znašajo za 2a skupino 45.000 Din letno, za 3a skupino 39.000 Din letno, za 4a skupino 18.000 dinarjev letno.

Uradnik, ki je prejel letno slabo oceno, ne more prihodnje leto napredovati. Čas, ki ga je prebil v službi s tako oceno, se mu ne računa za napredovanje. Ako ima dve zaporedni leti oceno »slabo«, izgubi 20% svojih prejemkov za vse leto, po treh zaporednih letih s slabo oceno pa se odpusti iz službe, če pa ima pravico na pokojnino, se mu v pokojnino ne šteje doklada po tem zakonu.

Uradniki, ki so na dan uveljavljanja tega zakona v I. kategoriji, a nimajo potrebne šolske izobrazbe, ki jo zakon zahteva, ostanejo v skupini in kategoriji. Ako je tak uradnik v 4a/I, lahko napreduje samo še v neposredno višjo skupino. Če pa je v 5. ali 6. skupini, lahko napreduje rednim potom do 4. skupine vključno, po petih letih v 5., odnosno 6. skupino. Prejemki po tem zakonu gredo od 1. aprila 1930.

FINANČNI POLOM OGRSKIH PODEŽELNIH MEST.

Ogrska mesta po deželi preživljajo težko finančno krizo, večina njih je postala insolventna. Mesta zahtevajo, naj jim država pomaga; davki naj se znižajo, dodelijo naj se državne podpore za izvedbo raznih del, mestom naj se omogoči konvertiranje njihovih dolgov z ugodnimi kreditnimi transakcijami, omogoči naj se jim po ugodnih pogojih najetje novih dolgoročnih kreditov.

Jugoslavija in svetovni kongres perotnine v Londonu.

Spectator piše: V avgustu tekočega leta se vrši v Londonu svetovni kongres perotninarstva in so povabljeni na kongres vse države sveta. Ker je Anglija, kot znano, v perotninarstvu na prvem mestu in ker bo večina držav razstavila svoj najboljši material, se nudi prilika za ogledanje najboljšega na tem polju. Pri nas se je začelo perotninarstvo živahno razvijati. Kot agrarna dežela imamo izredno ugodne pogoje za rejo plemensko čiste perotnine. Zato moremo upati, da bo posvetila jugoslovanska vlada temu kongresu svoje posebno zanimanje in da bo poslala dobre zastopnike tja. Pri tem je treba pripomniti, da morejo o razstavi primerno poročati le strokovnjaki, to je skušeni farmerji perotnine z dolgoletnimi skušnjami. Zlasti bi morali na ta kongres poslati tudi ženske, ki se pečajo s perotninarstvom na debelo in ki so se v tem že več let praktično udeleževale; saj je duša vsake perotninske farne navadno kakšna ženska. Uradniki, ki imajo samo praktično znanje iz knjig, ne morejo pri vsej svoji inteligenci in pri vsem zanimanju napraviti pravih zaključkov iz tega, kar so videli. Treba je praktično izvežbanih ljudi, ki znajo gledati. Tako bo moglo dobiti naše perotninarstvo, ki postaja od dne do dne bolj važen činitelj našega izvoza, torej aktivnosti naše trgovske bilance, na kongresu v Londonu najlepšo pobudo za nadaljnji razvoj.

Diktatura obilice denarja.

Proces pocenitve denarja se nadaljuje. Po vseh znižanjih zadnjega časa je znižala tudi Nemška državna banka svojo obrestno mero, in sicer na 5 odstotkov. Za njo je prišla Nizozemska banka, ki ima sedaj tri odstotke, in beremo, da bo šel Pariz dol na 2 1/2%. Tudi ni izključeno, da bosta London in New York zopet znižala. V Parizu je padel celo trimesečni denar pod 3 odstotke in je ustvarjen položaj, kakršnega Pariz ni videl od leta 1900 dalje. Svet se bliža na ta način denarni likvidnosti, ki gre proti maksimu in ki bi se mogla javiti v mednarodni borzni tendenci. V tem smislu so presojali tudi borzni položaj v Parizu v preteklem tednu; val optimizma je dvignil trg, in je vladala hausse na vsej črti.

ANGLEŠKO-AMERIŠKO ZANIMANJE ZA NAŠE HOTELSKE STAVBE.

Kakor poročajo iz Londona, se zanimala angleško-ameriška finančna skupina za gradbo hotelov ob naši rivieri. V mesecu majniku bodo člani te skupine obiskali Jugoslavijo. Zanimanje velja zlasti južnemu delu naše obale, posebno od Splita do Ulcinja. Mislijo na gradbo 20 velikih hotelov, stroški so proračunjeni na dva milijona funtov. Nameralo je tudi sodelovanje jugoslovanskih interesentov.

SVETOVNI PRIDELEK VINA.

Mednarodni vinski urad poroča, da je znašala svetovna produkcija vina v preteklem letu 162 milijonov hektolitrov. Največ vina je dala Francija, 40 milijonov hektolitrov; k temu pride še 9 milijonov hektolitrov iz kolonij Algerija in Tunezija. Italijanska produkcija znaša 35 milijonov hektolitrov, španska 28, portugalska 9 itd.

Automobilna cesta preko Pohorja.

(Gospodarska črtica.)

Slavospevi pohorskih krasot so popolnoma upravičeni, saj se nihče ne more ubraniti čarobnih planinskih lepote, ki se odpirajo turistu raz višav tega rajskega sveta.

Važnejše pa, kakor njegove naravne lepote je za Pohorje gospodarska izraba obilnega lesnega bogastva. Ta pa je edino le mogoča, če se to ozemlje, ki sega od Dravograda do Hoč v povprečno 20 km širokem pasu, pritegne modernemu prometu. Ob vznožju Pohorskega gorovja teče čedna in dobra cesta, ampak do osrčja tega blagoslovljenega hribovja ni časa primerne zveze. Zračna črta od trga Sv. Lovrene do Vitanja preseka Pohorsko gorovje v dva približno enaka dela, in tej črti sledi nekaka naravna druga, ob kateri vodi starodavna steza, edina prometna žila za prevažanje izdelkov prejšnjih Pohorskih steklarn. Edino tej črti je prisoditi prvenstvo med vsemi projekti prometne zveze preko Pohorja.

Popolnoma nepristransko je treba proučiti sicer za nas nenavadno velikopotezno idejo, ter končni učinek primerjati z ostalimi načrti, ki vsaj prikrito pospešujejo zasebne, oziroma krajevne interese.

Ob strugi Radolne bi vodila zamišljena auto-cesta v glavnem po sedaj obstoječem kolovoznem potu. Treba ga je samo razširiti, popraviti in strmine po serpentinah ublažiti, tako bi se ob izvirku potoka, blizu takozvane »Mašinžage« doseglo sedlo v višini 1500 metrov na »Vitanjski planji«. — Od tukaj pa bi cesta ne zahtevala več dosti terenskih težav in bi se v lahni sponi vila proti »Lužam« na Rakovec, kjer bi se cesta spojila z ozo, ki jo je lastnik tamošnje gozdne dome ne pred 50 leti zgradil do Vitanja.

Tehnično stran projekta naj kritizira strokovnjak, seveda če pozna tamošnje razmere, ki bi prišle pri tej zgradbi v poštev. Tudi finančna stran pri takem podjetju zahteva vsestransko proučitev. Gotovo pa bi ne bilo treba gospodarskega pomena tako intenzivno ljudem sugerirati, kakor pri projektih, kojih gospodarski učinek temelji večinoma na hipotezah. Brez pridržkov si upam trditi, da bi vrednost po pohorskih strugah in skoraj nedostopnih pragozdovih uničenega lesa v desetih letih obilo pokrila gradbene stroške prekopohorske ceste v omenjeni smeri. Predlagana trasa bi vezala najvažnejše gozdne komplekse s prometnim omrežjem ob vznožju Pohorja, njeni interesi bi bili v prvi vrsti znamenite gozdarske uprave: »Radoljna«, »Mislina«, »Rakovec«, »Vitanjska grščina« itd., pa tudi prebivalstvo pohorskih občin, večinoma gozdni posestniki, ne bodo ostali neobčutljivi napram ideji, koje udeležitev bi pomenilo za vse izdatno vrednostno porast njihovih posestev.

Z ogromnimi težavami spravljajo Pohorjanci svoj les v nižave. V enem celem dnevu komaj privleče s parom volov po strmih, vijugastih in skalnatih stezah dva do tri hlode na žago; izguba na času, škoda na vozilu in živini se komaj poplača z blagom, katerega niti cel kubični meter ne more naložiti.

Na industrijsko izrabo bogatih vodnih sil seveda ni misliti, predno se jim ne približa prometna žila, po kateri bi se odvajali njeni proizvodi. —

Tik pod »Vitanjskim sedlom«, kaka dva kilometra od izvirka Radolne bi se dalo črpati iz vodnega padca toliko energije, da bi bilo vse prebivalstvo do Skomerja, Resnika in Kuni- gunde preskrbljeno z električnim to- kom za luč in pogon. Podobnih prilik pa je vse polno in prav ob zamišljeni cesti progi, ali vsaj jako blizu njej.

Z izrazom »avtomobilska cesta« je seveda označena samo tipa, ki jo za- hteva danes cestni promet z motor- nimi vozili vseh vrst, in današnja ce- stno-gradbena tehnika je rešila že vse druge probleme, katere niso ovi- rali posebni gospodarski premisleki.

Pa tudi turistična propaganda da- nes ne shaja več z golimi naravnimi lepotami, zahteva se modernizacijo prometnih zvez do tistih gorskih kras- ot, kamor vabimo tujce. Če pridri- tuja gospoda v elegantnem Mercede- su na Pohorsko sedlo, bo gotovo več zaleglo, kakor če priromajo domačini z gorjasto in nahrbtnikom, da si po- iščejo v senu skromno ležišče!

Za prekopohorsko cesto Sv. Lov- rene — Vitanje ni treba buditi zani- manja, živa gospodarska potreba jo zahteva; obljube na uspeh tega pod- jettja tudi ni treba podpreti z proble- matičnimi proračunskimi načrti, stvar ima zdravo in realno podlago.

(K. Tiefengruber.)

Dunajsko finančno pismo.

Borba za avstrijske zvezne železnice je zopet enkrat pokazala, kako važni go- spodarski problemi se v praksi obrav- navajo. Da oprostijo železnice politike in birokratizma, so jih spremenili leta 1923 v samostojno gospodarsko telo, ki je dobilo po zgledu delniških družb predstojništvo in upravni svet. Nova or- ganizacija se je v splošnem dobro ob- nesla in je prihranila državi mnogo mi- lijonov. Sedaj pa hočejo spraviti poli- tiko vmes in to bi znalo lepemu razvoju železnic zelo škodovati.

Na dunajski gospodarski konferenci je razvil zvezni kancelar investicijski program, ki bi v slučaju uresničenja nu- dil možnost dela za dolgo vrsto let. Vla- da hoče začeti z gradbo cest v velikem slogu, hoče zgraditi cesto mimo Groß- glocknerja itd. Dalje hoče izgraditi vod- ne moči na velepoten način. V osprejdu sta dva najpomembnejša ob- jekta zahodnotirolski in turski. Kje bo dobila vlada denar za izvedbo teh pro- jektov, tega zvezni kancelar ni povedal. Sliši se, da hočejo izgradbo vodnih sil prepustiti zasebni podjetnosti, ki jo ho- če vlada pospeševati z raznimi ugod- nostmi. Za obe podjetji se močno zani- ma nemški kapital, a vlada in gospo- darski krogi imajo močne pomisleke proti temu, da bi se tako dragoceni na- ravni zakladi izročili inozemskemu ka- pitalu. Najrajši bi videli, da bi dalo inozemstvo le kapital za gradbo samo, kakor se je to že prej parkrat zgodilo.

Zanimivo je, da so si na newyorški borzi avstrijske emisije veliko močnejše opomogle kot nemške. Dolarsko poso- jilo občine Dunaj se je dvignilo od 82%, kar je bil njegov najnižji tečaj, na 90%. Da bi dobili naložnemu trgu širšo podlago, hočejo vpeljati one vred- note, s katerimi se kupuje v Ameriki, tudi na dunajsko borzo. Ni pa dosti ver- jetno, da bi dalo finančno ministrstvo dovoljenje za to. Seveda je pa tako stali- šče finančnega ministra zelo ozkosrčno in ima le ameriški komisionar dobiček, če se izključijo dolarske listine iz du- najske efektne trgovine; pri vsaki pro- daji dobi namreč komisionar 2½% na proviziji.

VELIKE EMISIJE AMERIŠKIH ELEKTROKONCERNOV.

General Electric Corp. bo emitirala zopet 60 milijonov dolarjev. Zanimivo je, da se javlja tudi pri drugih velikih ameriških električnih koncernih stremljenje po velikih emisijah. Od Novega leta dalje so emitirali električni kon- cerni na ameriškem finančnem trgu nič manj kot 400 milijonov dolarjev. Med njimi beremo vsa na električnem polju znana ameriška imena.

Industrija smeti in odpadkov.

Na severnem delu berlinskega pred- mestja je zrastle v zadnjih desetletjih na obširnih zemljiščih Wansee ogromno obratovališče z modernimi tovarniškimi napravami in čedno delavsko kolonijo. Podjetje za izkoriščanje smeti in od- padkov, ki jih dovažajo dnevno trije to- vorni vlaki iz mesta. Obratna organiza- cija je tako sistematična in racionalna, da ne ostane niti najmanjši del mestne navlake neizrabljen. Preostanki gorljivi- vih snovi se sežgejo pod raznimi kotli, ki proizvajajo potrebno gonilno moč za celo podjetje, ostalo pa služi za gnojila na bujnih nasadih, ki obdajajo to svoje- vrstno kolonijo. Obrat je last Berlinske mestne občine, ki je v pretekli dobi pe- tih let zaslužila pri tem, sicer »nečed- nem«, ampak jako koristnem poslu, okroglih 40 milijonov, ne dinarjev, am- pak zlatih mark.

V wanseških tovarnah, skladiščih, razbiralnišnih, čistilnicah itd. je bilo za- poslenih povprečno 7000 oseb, brez- izjemno iz vrst brezposelnih vzetih, po- leg teh ljudi jih je pa še nešteto takih, različnih snovi ter vse to zamenjali za različnih snovi ter vse to zamenjale za denar na zbiralnih skladiščih.

Pri nas je zadeva z mestnimi odpadki in smetmi s tem rešena, da se te stvari spravijo iz smetišnic ter nekje v mestni okolici vsujejo v kak jarek ali v vodo. Če se reši neznaten del odpadkov pred popolnim uničenjem, je to privatna ini-

cijativa, ki bi zaslužila nekaj več pozor- nosti in uvaževanja.

Pod državnim mostom v Mariboru je znano skladišče odpadkov, ki jih zbira tvrdka A. Arbeiter od vsemogočih sno- vi. Podjetju A. Arbeiter pa gre brez- dvomno za sluga v ekonomični izrabi od- padkov storiti prvi korak in sicer v pre- delavi tkaninskih odpadkov na vato. Desinficirane cunje prežveči komplici- ran stroj v najnežnejšo vato, od katere bi živ krst ne slutil izvora.

Do tisoč kilogramov tega izdelka pre- tvorja dnevno Arbeiterjevo podjetje iz odpadkov, ki bi sicer ne doživeli tako rentabilnega izkoriščanja.

Od berlinskega podjetja bi naša na- predna mariborska tvrdka še lahko mar- sikaj posnemala: za nabrani papir pri- nas ni druge porabe, kakor odprema v papirnice. Toda stvar bi nekaj več za- legla, ko bi se g. Arbeiter odločil za izdelovanje takozvane papirne volne, ki je jako iskana ovojna tvarina, osobito za sadje in pri pakovanju razne občutljive robe.

Industrija odpadkov je samo v široko- potezni zbiralni koncentraciji rentabil- na; posameznik sicer daje lahko vzpod- budo z lastno inicijativo, popoln uspeh pa dosežejo samo po enotnem načrtu iz- vedene akcije mestnih občin, ki bi v ekonomičnem izkoriščanju dosegljivih odpadkov rešile higijensko in finančno stran tega vprašanja.

K. T.

DOHODKI LJUBLJANSKE IN MARI- BORSKE CARINARNICE.

V preteklem letu so carinski dohodki nazadovali; znašali so 1518 milijonov dinarjev napram 1625 milijonom v letu 1928, 1637 milijonom v letu 1927 in 1704 milijonom v letu 1926. Carinska obremenitev našega uvoza, ki se je od leta 1919 do 1927 stalno dvigala in je v posameznih letih znašala 2,3, 4,6, 10,4, 11,8, 13,0, 18,1, 21,7 in 22,3% skupne vrednosti uvoza, je predlanski padla zopet na 20,4%, lani pa na 19,8% vred- nosti uvoza.

Dohodki ljubljanske in mariborske ca- rinarnice so se v zadnjih letih stalno dvigali in so lani le malenkostno na- zadovali. Dohodki ljubljanske carinar- nice so lani znašali 153 milijonov Din.

Pri največjih naših carinarnicah je bilo gibanje carinskih dohodkov zad- njega leta naslednje (v milijonih Din):

	1925	1928	1929
Zagreb	352	326	310
Beograd	428	348	309
Ljubljana	126	154	153
Maribor	104	140	138
Novi Sad	92	94	88
Subotica	89	106	87

FUZIJA TREH VELIKIH BANK V PRAGI.

Fuzijska pogajanja med Anglobank, Praško Kreditno banko in Češko Ko- mercialno banko so takorekoč zaključena. Kot sprejemajoča banka bo fungirala Anglobanka, ki bo zvišala v ta na- men svojo delniško glavnico od 120 na 235 milijonov Kč. Nove delnice bodo služile za izmenjavo delnic obeh dru- gih zavodov. Udeležba bank na glavni- ci nove velebanke je takole zamišlje- na: Anglobanka 120 milijonov Kč, Praška Kreditna banka 100 milijonov in Češka Komercialna banka 15 milio- nov Kč. Ko bodo vse spremembe in za- menjave izvršene, bodo lastninske raz- mere pri novi banki sledeče: 40 odstot- kov delniške glavnice bo imela država, ca. 12 odstotkov angleško-ameriška skupina delničarjev, 24 odstotkov sku- pini Škoda-Kooper. ter Peček-Lichten- stein-Schicht, pri čemer bo imela sku- pina Škoda večji delež. Ostanek se raz- deli na delničarje Praške Kreditne ban- ke in Češke Komercialne banke, po izmenjalnem ključu, ki se bo še določil.

PRISTANIŠKI PROMET V JUGOSLAVIJI.

Pristaniški promet v Splitu v mesecu februarju je izkazan s 674 parniki in 196.600 tonali, v Šibeniku s 321 parniki in 70.760 tonami, v pristanišču Sušak z 281 parniki in 88.500 tonami, v Dubrov- niču s 316 parniki in 96.900 tonami. Tu- di proglašitev Reke in njene okolice za prosto pristanišče ne bo ustavila ugod- nega razvoja naših pristanišč.

ZUNANJA TRGOVINA POLJSKE IN JUGOSLAVIJA.

Poljski statistični urad v Varšavi pri- obča sedaj uradne številke o zunanji tr- govini Poljske v preteklem letu 1929. Skupni uvoz je znašal 3110,9 milijona zlatov proti 3362,1 milijonom v letu 1928, skupni izvoz pa 2813,3 in 2507,9 milijonov. Uvoz je torej padel, izvoz pa narasel skoraj na višino uvoza. Pasiv- nost je padla od 854,2 na 297,6 milijona zlatov. V trgovini z Jugoslavijo je zna- šal skupni uvoz 7,451.000 zlatov proti 10,687.000 zlatom v letu 1928, dočim je izvoz v Jugoslavijo padel od 25,400.000 zlatov na 23,815.000 zlatov. Poljska tr- govinska bilanca z Jugoslavijo je bila to- rej v preteklem letu pasivna s 16 milj. 364.000 zlati. Glavni predmeti, ki jih je Jugoslavija na Poljsko prodala, so bili tobak, kojega izvoz je lani zelo narasel, dalje sadje in živila. Poljska pa prodaja v Jugoslavijo v prvi vrsti premog in tek- stilije.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Cel- je in celjsko okolico. Gremij trgov- cev Celje naznanja vsem gospodar- skim krogom v mestu Celje in nje- govih bližnji in daljši okolici, da uraduje referent Zbornice v torek dne 1. aprila 1930 od 8. do 12. ure predpoldne v posvetovalnici gremija trgovcev v Cel- je, Razlagova ulica št. 8, pritičje le- vo. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se vljudno vabijo, da se pri- njem v določenem času zglase.

Društvo industrijcev in veletrgov- cev v Ljubljani opozarja, da oskrbuje za svoje člane tudi vse prijave h kon- kurzi in zaračunava za delo zgolj Din 20— kot prispevek za kritje ma- nipulativnih stroškov in pa izdatke v gotovini za kolkovino in porto. — Če imate kako terjatev za prijavi in če želite, da oskrbi društvo za vas pri- javo, naročite in pošljite 2 kontna iz- piska in pooblastilo. Pooblastila so v tajništvu društva brezplačno na raz- pologo.

Razstave in sejmi

Velesojmske prireditve v Italiji. Upra- va ljubljanskega velesojma je bila ob- veščena, da se vrši prihodnji mesec v Milanu razstava živih divjih živali dra- gocenih kož, ki se gojijo umetno na po- sebnih fannah. Od 8. do 23. junija se vrši vzorčni velesojem v Padovi. Tukaj- šnji italijanski generalni konzulat vidira obiskovalcem potne liste brezplačno.

Po svetu

Za smodnik, razstrelivo, municijo in orožje je izdalo ministrstvo vojne in mornarice posebno izvedbeno naredbo k zakonu o produkciji uvoza, izvoza in prodaji imenovanih predmetov.

Število tobačnih stebel za leto 1930 je določila monopolna uprava z 1 mili- jardo 490,658.000.

Za gradbo mosta čez Donavo pri Sme- derevu se je pričela lokalna akcija v go- spodarskih krogih. Sedaj obstoji tam skrajno nezadostna trajektna zveza. Sredstva hoče dobiti tamošnja banovina z najetjem posojila v znesku 220 do 250 milijonov dinarjev.

Glede dobav vreč za vojaštvo je indu- strijska zbornica v Beogradu naslovila na vlado vlogo, naj se v interesu domače industrije te dobave oddajo domačim producentom. Domače blago je zelo do- bro in tudi zelo poceni. Vlada je obljui- bila izdatno pomoč.

Poljedelske poučne filme bo po naro- čilu poljedelskega ministrstva in mini- strstva za socialno politiko izdeloval Hi- gijenski zavod v Zagrebu skupaj s polje- delskim oddelkom Savske banovine. Fil- me bodo porabljali pri poljedelskih te- čajih in naj pokažejo racionalno obde- lovanje zemlje.

Angleški kapital v Jugoslaviji znaša v lesni industriji in v rudarstvu po urad- nih ugotovitvah tretjino vse v teh dveh panogah naložene glavnice.

Predloge za reorganizacijo konjereje v Jugoslaviji so poslali vladi vsi jugoslo- vanski jeckejski klubi. Vršijo naj se tu- di razstave in dirke, po možnosti z ude- ležbo inozemstva.

600 km novih cest bodo zgradili na Ogrskem.

Število avtomobilov na svetu je nara- slo v preteklem letu na 35 milijonov; poleg tega so registrirali na koncu leta 1929 še 2,557.000 motornih koles. — Na U. S. A. pride tri četrtine avtomobilov.

Kanadska Hydro-Electric Corporation, ustanovljena od umrlega belgijskega fi- nančnika Löwensteina, izkazuje za pre- teklo leto izredno ugodne zaključke; njen čisti dobiček je narasel od 5,73 mil. dol. v letu 1928 na 6,89 milijonov dolar- jev v letu 1929.

Brezposelnost v Avstriji je v prvi po- lovici marca padla za 14.800 na 270.000 podpiranih oseb.

Avstrijska Narodna banka je znižala obrestno mero od 6½ na 6%, z veljav- nostjo od 22. t. m. Sledila bodo tudi še druga znižanja.

Večja bančna fuzija v Bolgariji se je izvršila te dni; Vidinska banka, Vidin- ska Kreditna banka in banka v Belo- gradziku so se na pobudo Narodne ban- ke spojile v en zavod, ki se imenuje Vi- dinska Centralna banka in bo pričel po- slovati 1. aprila t. l.

Brezposelnost v Nemčiji je v zadnjem času nekoliko padla in je bila sredi marca pri ca. 2,300.000.

Bojkot vsega ruskega blaga je sklenil centralni odbor holandske kmečke za- druge. Več ruskih za Holandsko name- njenih žitnih ladij se je moralo vrniti. To bo za naš jugoslovanski izvoz zelo do- bro.

Uvedba petrolejskega monopola v Franciji je bila v tozadevnem parlamen- tarnem odboru sklenjena z večino enega glasu.

Pogajanja o obnovi kartela cinka se te dni nadaljujejo v Bruslju, a nimajo dosti izgledov na uspešen zaključek.

Izvoz rži iz Češkoslovaške je bil do konca februarja za ca. 80 odstotkov večji kakor lani ob istem času, izvoz mlev- skih izdelkov za ca. 50 odstotkov.

Kovinsko podjetje Poldi v Češkoslo- vaški razdeljuje kot lani dividend 56 Kč ali 9 odstotkov.

Nestlé razdeljuje na prednostne del- nice 7-odstotno dividendo, na osnovne petodstotno, in posebej še dividendo 11 odstotkov, skupno torej 16 odstotkov. 5,700.000 švicarskih frankov so prenesli na nov račun.

Raziskovalni zavod za zgodovino teh- niških ved in industrije hočejo ustano- viti na Dunaju in se vrši te dni anketa o ustanovitvi.

Mednarodni jekleni kartel je provizo- rično podaljšal do 1. oktobra in tako tu- di dosedanje kvote.

KONKURZI.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzi in predkonkurzi za čas od 11. marca do 20. marca 1930.*

A. Otvorjeni konkurzi:

Beograd in Zemun: Gros Elza i Regina, Beograd, Knez Mihailova ulica; Ika k. d. lastnik Kostić Ilija, Beograd; Starčević Radojica, Beograd, Kraljice Natalije ul.; br. 24.

Dravska banovina: Omahen Mihael, Višnja gora; Pirc Petra zapuščina, Dolenji Logatec; Žgajnar Ana, Mirna.

Savska banovina: Dreisinger Artur, Podr. Slatina; Hrv. promet. društvo za ugljen, Oton i Antun Schwarz, Zagreb.

Primorska banovina: Arbanasić Josip, p. Jakova, Split; Hrvatska katolič. puč. blagajna za štednju i zajmove n. n. j., Zagreb; Hrvatska seovska blagajna zadr. za štednju i zajmove, Pristeg kod Benkovca; Jakaša Vinko, p. Mate, Split; Pečanijska zadruga za štednju i zajmove, Prčanj.

Dunavska banovina: Džordžević Dušan, Novi Sad; Malešić Luka, Novi Sad.

Moravska in vardarska banovina: Aleksić Vladimir, G. Dobrić; Aleksić Pop Mišo, Stip; Asim Mehmed, Skoplje; Benić Koste, Negotin; Čašković Ismail Mehmed, Prilep; Drvarević Dušan, Prizren; Drvarević Marko, Prizren; Dumbelović Dragoljub, Arilj; Džordžević N. Toše pok., Dučevac; Gajić i Stojanović, Kragujevac; Gajić Ilija, Kragujevac; Gavriović Mihail, Ub; Ilić Milan, Palanka; Janjić Sava, Arilj; Janković Pante, Palanka; Jovanović Miloj, Arilj; Lazarević S. Aleks, Resnik; Mihailović Ljubomir, Arilj; Milošević Mihail, Arilj; Mirčić Dragoljub, Niš; Mitrović Mihail, Jagovina; Nikolić Jovan, Tetovo; Petrović K. Ljubomir, Paraćin; Radulović S. Stanoje, Čuprija; Ristić Svetozar i žena Mileva, Prnjavor; Sibinović Vojislav, Čuprija; Stefanović P. Dimitrija, Svilajnac; Stojanović Toma, Lanište; Stojić Ljubomir, Arilj; Sulimanović Alije, Biljača; Tomčević Vasilij Strumica.

B. Otvorjeni predkonkurzi:

Savska banovina: Polak Imre, Požega; Saffhauser Johana zapuščina, Erdevik; Strauss Ilona udova Samuela Strauss, Našice.

C. Odpravljeni konkurzi:

Beograd in Zemun: Jovanović Mladen, Beograd; Palilulka štedionica, Beograd; Taković Bosiljka, Beograd.

Savska banovina: Ban Ivan, Ogulin; Montaga Mavre i Vjekoslav Weiss, Osijek; Stark Gabriel, Uljani.

Dunavska banovina: Maer Martin mlad., Senta; Srapec Jenő, Novi Sad; Tira Ferdinand, Vršac; Tira Viljem, Vršac; Vidaković Petar, Kumane.

Moravska in vardarska banovina: Arsić B. Milan, Bobot; Babić Radoje, Konjuba; Damjanović M. Arandžel, Negotin; Džokić Milovan, Velič; Kovačević Nikola, Mionica; Marić Radoslav, Trstenik; Milenković Milan, Paraćin; Mitić Nikola, Medveće; Petrović J. Borislav, Gor. Zleginja; Petrović M. Nikola, Negotin; Rajić Ilija i Dimitrijević V. Voje, Virdovac; Sekiranić Jovan, Kumanovo; Tomić Milan, Popovac.

Zetska banovina: Oručević Smail, Cetinje.

D. Odpravljeni predkonkurzi:**

Savska banovina: Somogji Vladoj, Ljubreg; Znanstveni zavod prof. dr. F. Brössler d. d., Zagreb.

* Ostali podatki, n. pr. kadaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz, kdo je konkurzni upravitelj, se izvedo v tajništvu društva.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v tajništvu društva.

Z organizacijo pogodovnih del v vsej Jugoslaviji se bavi gozdarsko ministrstvo. Država in banovine imajo krepite za to, k delu bodo pritegnili šolsko mladino. V prvi vrsti bodo pogodili okraje ob Vardaru, Bregalnici in ob Limu. Je že skrajni čas.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Zivahnost v devizni kupčiji minulega tedna je v primeri s predzadnjim tednom sicer nekoliko popustila a zaključkov je bilo kljub samo štirim borznim sestankom za znatne vsote v celem za Din 19.909.682-74 na podlagi sledečih izkazov vsakodnevnega prometa:

dne 17. marca Din 1.675.882-25 Praga—London; dne 18. marca Din 9.195.095-99 London—Praga; dne 20. marca Din 5.583.460-08 Italija—London; dne 21. marca Din 3.455.244-42 London—Curih.

Iz gornjega je razvidno, da je bil v ponedeljek (17. t. m.) devizni promet najmanjši, ker je dosegel komaj 1-676 milj. Din, naslednjega dne (v torek) pa najvišji doseženi dnevni promet v iznosu 9-195 milj. Din, pri čemer znatno prevladujejo zaključki v Londonu in deloma v Pragi.

Od celotedskega prometa odpade pretežni del na zaključke v privatnem blagu (13-359 milj. Din, največji zaključki so v Londonu 7-595, Trstu 2-206, v Pragi 1-560 in v New Yorku 0-964), dočim je dala tokrat Narodna banka napram predzadnjemu tednu znatno manj deviz na razpolago, v cellem za 6-551 milj. Din in sicer največ Dunaja (1-971), Curiha (0-238), Prage (1-164), Londona (0-969) in deloma Berlina (0-838) poleg tega pa nekaj zaključkov Amsterdama, Trsta in Pariza.

V pogledu porasta, oziroma padca prometa v poedinah devizah je bil v primeri s predzadnjim tednom (številke v oklepajih) sledeči promet (vse v milijonih dinarjev): London 8-564 (6-890), Praga 2-724 (2-844), Dunaj 2-352 (1-890), Trst 2-295 (1-066), Curih 1-631 (2-506), Berlin 1-032 (1-447), New York 0-964 (4-142), Amsterdam 0-242 (—) in konečno par zaključkov Pariza ter Budimpešte.

Devizna tečajnica kaže le nekoliko spremenjeno sliko, ker je ostal Curih dosledno neizpremenjen in je bila Praga zaključevana skozi ves pretečeni teden po intervencijskem tečaju 167-79 medtem, ko je tudi Amsterdam beležil skoro neizpremenjeno na bazi 22-705 ter je bil le sredi tedna za pol točke višji nalik Bruslju, ki je na prvih treh borznih sestankih notiral 7-8937 in šele v petek popustil za tri poene. Berlin je bil sredi tedna trgovan po najvišjem tečaju minulega tedna (13-51) ter je v petek napram ponedeljku uvrstil svoj tečaj od 13-5025 na 13-505, tedaj v očitnem nasprotju z Budimpešto, ki je tekom tedna popustila od 9-9003 na 9-8960 ter Italijo, ki je od 20. t. m. (296-44) na 21. t. m. (296-22) utrpela 22 poenski padec. Pariz je že nekoliko bolj spremenjal svoj tečaj, sicer pa od torka na petek oslabil za 9 točk. Najbolj pa sta oscilirali devizi Dunaj (od 7-9754 na 7-9809) in London ter deloma New York. A, dočim sta prvoimenovani devizi beležili s stalno dvigajočo tendenco, je kazala notica New York nasprotno-padajočo ter od torka (56-54) na petek (56-49) utrpel 5 poensko tečajno razliko, radi česar v tej devizi radi nestalnosti tečaja ni došlo do večjih kupčij. Največ Londona je bilo zaključenega po najvišjem tečaju minulega tedna (18. t. m. 275-37), dokaj manje pa po njegovem najnižjem (ponedeljkovem) tečaju 275-27, pri čemer je omeniti, da je tečaj do konca tedna popustil za približno 8 točk.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Po večini nespremenjen položaj. Edino spremembo je zabeležila Prva hrvaška štedionica, ki je od 21. t. m. dalje notirala 860— za denar in pa Blairovo 8% in 7% posojilo, ki je bilo nudeno 17. t. m. po 96—, 84-50, 18. t. m. po 96—, 85—, v četrtek (20. t. m.) po 96— in 86— ter v petek po 97— in 86—.

Zaključeno je bilo dne 20. in 21. t. m. 7% investicijsko posojilo po 86—, obakrat za znatnejše vsote.

Sicer je ostala tendenca neizpremenjeno mlačna, zanimanje pa slabo.

Lesno tržišče.

Situacija na lesnem trgu se ni spremenila. Kupci se radi praznikov ter slabega vremena niso oglašili. Nakup okroglega lesa je minimalen in naša domača industrija je kljub padcu cen celo rezervirana pri nakupu okroglega lesa.

Zaključilo se je pretečeni teden 2 vagona hrastovih neobrobjenih plohov v dimenzijah od 2-50 m dolžine naprej, širine na najožjem koncu od 25 cm naprej. Štiri vagone cerovih desk, 1 vagon hrastovih podnic 2-60 m dolžine, širine od 25—28 cm ter 2-65 metra dolžine. Izgleda, da bodo italijanske tvornice iskale v idoči seziji podnice drugih dosedaj še neobičajnih dimenzij; natančnejše zahteve ter podatki dimenzij še niso znani. Nadalje se je prodalo 2 vagona oglja ter 1 vagon letev. V mehkem in stavbnem lesu ni bilo zaključkov.

Povpraševanja:

47 komadov okroglega lesa, smreka-jelka, dolžina 14 m, s srednjim premerom 30 cm in 43 komadov dolžina 12 m, s srednjim premerom 30 cm. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Lipovi plohi, 8, 9 in 10 cm debeline, od 20 cm širine naprej, od 2 m dolžine naprej. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Hrastove podnice: 30 m³ 50 mm, dolžina 2-80 m, širina od 18 do 27 cm; 10 m³ 66 mm, dolžina od 2-80 m, širina od 18 do 27 cm; kvaliteta I., II., tolerirajo se zdrave grče. Cena franko vagon meja Postojna, prevzem na licu mesta.

Neobrobjeni hrastovi plohi: 10 m³ 75 mm, dolžina 2-85 m, širina od 25 cm naprej; 20 m³ 80 mm, dolžina 2-85 m, širina od 29 cm naprej; 20 m³ 130 mm, dolžina 2-50 m, širina od 29 cm naprej; blago zdravo, lepo obdelano, v kvaliteti I., II., izključene so gnile in izpadajoče grče. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna.

Vsako množino bukovih metlišč, 27/27 mm.

Cena franko vagon meja Postojna.

300 do 400 m³ remeljnov, dolžina 4 m, kvaliteta tombante I., II., III., za dobavo v mesecih: april, maj, junij, julij, avgust sledečih dimenzij: 23/48, 28/58, 33/68, 58/58, 68/68 mm. — Teža 1 m³ ne sme presegati 530 kg. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Več vagonov smrekovih kratice, od 13 do 14 mm in 24 do 25 mm, blago lepo, suho, teža 1 m³ ne sme presegati čez 500 kg. Cena franko vagon meja Postojna.

1 vagon smrekovih desk, III., 15 mm debeline, od 16 cm naprej, 4 m dolžine, blago lepo in suho. Cena franko meja Postojna.

5 vagonov podmernih 29 mm smrekovih, jelkovih desk.

10 vagonov 19 mm desk, III., smreka, jelka.

Več vagonov remeljnov: 34/68, 38/78, 58/58, 68/68, 78/78 mm.

1 vagon jelovih letvic, 12/24 mm, samo 4 m dolžine, blago mora biti suho, vezano v svežnje po 50 komadov. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Več vagonov letev, 24/48 mm, dolžina 2 m, roba mora biti ostrorobo žagana, suha in vezana po 10 komadov skupaj. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Bukove okroglice, popolnoma suhe, premera od 3 do 7 cm. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Večjo množino lepih orehovih hlodov I., po možnosti od 30 cm srednjega premera naprej. Franko vagon meja italijanska.

2 vagona oglja, lepega, kosovnega, I. Cena franko vagon meja Postojna.

Več vagonov lepega bukovega oglja, samo (canello). Franko meja Postojna.

5 vagonov drogov, smreka, jelka, bor, lahko neobeljeno in sveža roba, 8 do 10 cm premera na tanjšem koncu, 4 do 8 m dolžine. Cena franko vagon nakladalna postaja.

2400 kom. rezanih remeljnov, 8/8 cm, v dolžinah od 253 cm, ošpičeni na enem koncu, po moččnosti hrastove ali iz surove bukovine, event. kostanja ali akacije.

100 m³ jelovine, 75 × 220 mm, dolžina od 3 do 8 m.

30 m³ desk, 24 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 3 komade.

20 m³ desk, 18 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 4 komade, vse tombante, paralelno rezano. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Deske, smreka, jelka, I., II., III., IV., tombante, paralelno, ostrorobo, obdelano za eksport, v debelinah: 12, 18, 24, 38 mm; širine: 19, 22, 25, 28, 30 cm; dolžina: 4 m.

Isto v debelini 78 mm, širina samo ena in sicer 20 cm, dolžina 4 in 5 m.

Morali: 56/36, 66/46, 66/66, 78/78, 78/38, 96/46, 96/38 mm; dolžina 4 in 5 m.

Trami: 8/8, 8/10, 10/10; 4, 5, in 6 m dolžine.

1 vagon belega javorja, debeline 50, 60, 70, 80 in tudi bolj debele.

3 m³ surove bukovine, največ debeline od 3-50 m naprej do 5 m, z 10 % od 2 do 3-50 m.

1 ali 2 m³ hrastovih plohov, od 50 cm naprej, vagon bi se kompletiral s trami, deskami ali morali.

Večjo množino brzojavnih drogov, predvsem borovih, dobava do konca maja t. l., sveži. Vzame se tudi zdrave, suhe drogoe. Smreka-jelka se lahko sedaj seka in obeli — zimski ali poletni sečnja. Pri borovih je predpisana sečnja do konca tega meseca. V glavnem se iščejo dolžine od 7—10 m. Prevzem na licu mesta po 500 komadov naenkrat. Franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 10 m³ hrastovih plohov, 38 mm debelih, od 16 cm naprej, samo 4 m dolgih, ostrorobih, paralelnih, očeljenih, monte (izključeno gnilo in razbito). Cena franko vagon meja Postojna.

Bukovo oglje, I. kvalitete, z najmanj 80% canello. Cena franko meja via Postojna tranzit.

Bukovi krlički, 1 m dolžine, od 25 do 30 cm premera, blago zdravo, gladko. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Smrekove deske I. (brez grč), na eni strani lahko neobrobjene, od 16 cm naprej, v debelinah od 18, 24, 48 mm, v dolžinah od 4 do 6 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Bukovi parjeni neobrobjeni plohi, prima, 2-20, 3-30 in 4-40 m dolgi, 45 in 50 mm debeli.

Ponudbe:

40 vagonov bukovih cepanic z 10% okroglice in 20 vagonov cerovih in hrastovih cepanic; vse franko vagon Postojna ali Sušak pristanišče.

Seznam razpoložljivega lesa: 48 mm dimenzije, 4 m dolžine, 32 cm širine, 6500 m³ nad mero; 38 mm dimenzije, 4 m dolžine, 16 do 32 cm širine, 5200 m³ nad mero; 28 mm dimenzije, 4 m dolžine, 16—40 cm širine, 2500 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 5 m dolžine, 16—35 cm širine, 1800 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolžine, mešane, 16 do 40 cm širine, 142.200 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolž. orient, 17—38 cm šir., 97.100 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolžine, 10—16 cm širine, 93.600 m³ pod mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolžine, hoblariji, 10—16 cm širine, 10.700 m³ pod mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolžine, III.—IV., 14.200 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 1 do 3-5 m dolžine, kratke, 15.700 m³ kratke; 18 mm dimenzije, 4 m dolžine, 16—40 cm širine, 37.000 m³ nad mero; 18 mm dimenzije, 4 m dolžine, 10—16 cm širine, 2200 m³ pod mero; 18 mm dimenzije, 4 m dolžine, 12—40 cm širine, 5500 m³ nad mero; 18 mm dimenzije, 1—3-50 m dolžine, kratke, 2200 m³ kratke; 12 mm dimenzije, 5 m dolžine, 16 do 35 cm širine, 9000 m³ nad mero; 12 mm dimenzije, 4 m dolžine, mešane, 16—40 cm širine, 34.900 nad mero; 12 mm dimenzije, 4 m dolžine, orient, 17—32 cm širine, 69.770 cm nad mero; 12 mm dimenzije, 4 m dolžine, III.—IV., 6400 m³ nad mero; 12 mm dimenzije, 1—3-50 m dolžine, 3500 m³ kratke.

5 do 6 vagonov smrekovih plohov.

Ca. 1 vagon 30 mm in 1 do 2 vagona 25 mm desk, blago je lepo, suho, zmerno konično.

Smreka, jelka, III.: 12, 18, 24, 28, 38, 48 in 58 mm, širina od 15 cm naprej, vse robe je ca. 5 vagonov, dobava promptna.

Bor, I., II., III.: 24, 33, 48 in 58 mm, širina od 18 cm naprej, eventualno od 16 cm, dolžina 3 do 4 m, blago je deloma obrobjeno, deloma neobrobjeno, ca. 2 vagona.

Mecesen, I., II., III.: 48 in 58 mm, nekaj malega 24 in 28 mm, širina od 18 cm naprej, eventualno od 16 cm naprej, blago obrobjeno in neobrobjeno. Tega blaga bi bilo ca. 1 vagon. — Za vse tožadno blago se razume cena franko vagon nakladalna postaja.

100 m³ hrastovih neobrobjenih plohov, I., II., v debelinah 90, 110, 130 mm, od 2-50 m dolžine naprej in od 25 cm širine naprej.

Borovina: Dobava takoj do konca aprila: 50×50 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 40 m³; 50×78 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 50 m³; 90×90 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 60 m³; 100×100 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 70 m³; 20 mm (Schalbreter), nežam., 15 do 30 cm, 4 do 6 m, ca. 60 m³; 50 mm fostni, 16 do 28 cm, 4 do 6 m, ca. 30 m³; Boules, 35, 45, 50, 60 mm, 4 do 6 m, ca. 60 m³.

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznourstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznourstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in
mlyn za dišave z električnim
obratom.

Ceniki na razpolago.

Telefon št. 2666.

Mehki les, smreka, promptna dobava: 6 vagonov, 12 mm, 4 m, 8 do 20 cm široko, media 14/14; 25 m³, 18 mm, 8 do 15 cm, 4 m; 30 m³, 25 mm, 10 do 15 cm, 4 m; 100 m³ 13 mm, 8 do 15 cm, 4 m; 60 m³, 50 mm, 18 do 32; 25 m³, 40 mm, 18 do 32; 20 m³, 32 mm, 18 do 32; 20 m³, 47 mm, 18 do 32; blago vse paralelno. 2 vagona, 3/4, 6 do 8; 3 vagona, 4/4, 6 do 12; 1 vagon, 5/4, 11 do 12; 1 vagon, 6/4, 11 do 12; 3 vagona, 8/6, 11 do 12. Razpolaga se tudi z vsako množino stavbnega lesa (trami).

Žitno tržišče.

Pod vplivom čvrstje tendence za pšenico na inozemskih tržiščih se je cena pšenice tudi pri nas učvrstila in je v poslednjem tednu pšenica na ceni 2-50 do 5 par pridobila. Kupčija ni posebno živahna, ker spomladansko delo radi neugodnega vremena še počiva. Trguje se za manjše količine za promptno dobavo.

Koruza, ki je v kratkem od Din 82-50 poskočila na Din 105— franko vagon nakladalna postaja v Bački, je v zadnjem času zopet popustila in ni pričakovati, da bi se mogla cena vkrepiti, če ne bo izvoza. Domač konzum bo koruze razmeroma veliko manj potreboval, kot druga leta, ker ima producent svojih lastnih pridelkov.

Kupčija z pšenično moko je še nadalje samo za mularico zadovoljiva, ostale pšenične moke pri nas pa še vedno zaostajajo in bodo nekateri mlini, ki so preobloženi s črnimi mokami, morali obrate ustaviti in kupovati bačke pšenične moke vse dotlej, da spravijo v promet pšenične črne moke, ki jih imajo v zalogi.

Ječmen, rž in oves se malo trguje in ni v cenah nobenih sprememb.

V minulem tednu je bilo na ljubljanski borzi zaključeno: 1 vagon pšenične moke.

Cene na ljubljanski borzi so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 260—262-50.

Bačka pšenica: 79 kg 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 255—257-50.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 250—252-50.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 202-50—205—.

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga Din 405—410.

Koruza času primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, promptna dobava, plačilo v 30 dneh Din 147-50—150.

Koruza času primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, dobava meseca aprila, plačilo v 30 dneh Din 152-50 do Din 155—.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 172-50 do 175-50.

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg Din 167-50 do 170.

Oves bački: navadna voznina Din 195 do 197-50.

Ljubljanska borza

Tečaj 26. marca 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold. . .	—	22-725
Berlin 1 M.	13-50	13-53
Bruselj 1 belga	—	7-897
Budimpešta 1 pengő	—	9-8850
Curij 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šilling	7-9598	7-9898
London 1 funt	—	275-49
Newyork 1 dolar	56-37	56-57
Pariz 100 fr.	220-73	222-73
Praga 100 kron	167-28	168-08
Trst 100 lir	—	296-39

EVROPSKA PRODUKCIJA PREMOGA.

Položaj na evropskem premogovnem trgu in sicer v vseh revirjih se je poslabšal. Lepo in milo vreme, velike zaloge v trgovini in pri konsumentih, kakor tudi malo zadovoljiva industrijska konjunktura slabo vplivajo na prodajo in radi tega so tudi že cene padle.

V ruhrskem ozemlju se je meseca februarja prodaja premoga zelo poslabšala. V času od 1. do 17. februarja se je prodalo samo 221.636 ton proti 261.000 tonam, ki so bile prodane v toku celega meseca januarja; zaloge premoga so pa do srede februarja narastle za skoro 400.000 ton. Nemška produkcija rjavega premoga je že meseca januarja nazadovala in zveza industrijcev rjavega premoga v Halle je te dni brzojavno naprosila državnega kancelerja, da se v očigled kritičnega položaja te industrije doseže odločitev dovoljenja za uvozni kontingent premoga iz Poljske in da se zniža predvidena uvozna količina.

V češkoslovaških revirjih sta produkcija kakor tudi prodaja znatno padli. V Poljski gornji Šleziji so zaloge premoga narastle na 1-2 milijona ton; v tem revirju se predvsem opaža, da je nazadovalo povpraševanje po premogu za kurjavo.

Celo v Franciji je povpraševanje po mineralnih gorilnih snoveh znatno nazadovalo in tudi v Belgiji se nahaja trgovina s premogom v stagnaciji.

V Angliji je pa nasprotno trgovina s premogom še precej zadovoljiva. Angleška premogovna industrija je izvozila v decembru lanskega leta 5 milijonov ton premoga in januarja tega leta celo 5-5 milijonov ton in je dosegla s ceno 17 sh. 1 1/4 d. za tono znatno boljše povprečno fob-ceno v primeri z mesecem decembrom. Angleška premogovna produkcija je tudi sedaj zelo velika in znaša 5-4 do 5-5 milijona ton na teden. Relativno ugoden položaj angleške premogovne industrije se razloži iz tega, da se inozemski odjemalci radi nizkih pomorskih tarifov hočejo že sedaj zasigurati z velikimi zalogami, ker pričakujejo, da se bodo pozneje pomorski tarifi zvišali. Na ta način bo nazadovanje angleške premogovne industrije v bodočih mesecih še hujše.

V Jugoslaviji je znašala produkcija premoga lansko leto 5,332.458 ton proti 5,050.797 ton leta 1928. Tudi v Jugoslaviji je premogovna trgovina precej padla, kajti zaloge so velike, a povpraševanje radi mile zime majhno. Kakor se govori, se bo vpeljala uvozna carina na koks, s čemer bi bil udarjen predvsem avstrijski uvoz v Jugoslavijo, ki znaša letno več sto tisoč meterskih stotov.

V splošnem so se radi zmanjšane potrebe in večjih ponudb poslabšali posebno plačilni pogoji v tej branži. Odjemalci zahtevajo predvsem dolge plačilne termine, ki jih pa trdke ne morejo dovoliti radi tega, ker že zaradi prevelikih zalog ne morejo uspešno gospodariti.

VELETRGOVINA
kolonijalne
in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA
ZALOGA
sveže pražene kave,
mletih dišav
in rudninske vode.

Točna in solidna posredništvo!
Zahtevajte cenik!

Tržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 21. marca 1930 je bilo pripeljanih 153 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 150—200, 7 do 9 tednov stari 250 do 300, 3 do 4 mesece stari 350—450, 5 do 7 mesecev stari 500 do 550, 8 do 10 mesecev stari 650—950, 1 leto stari 1000 do 1400, 1 kg žive teže 10—12-50, mrtve teže 16—17 Din. Prodanih je bilo 128 svinj.

Dobava-prodaja

Dobave. Prometno-komercialni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. marca t. l. ponudbe glede dobave 80 stolov iz upognjenega lesa. — Splošni oddelček Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 29. marca t. l. ponudbe glede dobave 10 komadov rešilnih skrinjic. — (Pogoji so na vpogled pri navedenih oddelkih.) — Direkcija drž. železnic v Subotici sprejema do 28. marca t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg papirja. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. aprila t. l. ponudbe glede dobave 12 komadov Minimax-aparatov. — Direkcija drž. rudnika Vrtnik sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov trioglatih pil. — Direkcija drž. rudnika Bukinje sprejema do 11. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1 elektromotorja. — Pri Komandi mornarice v Zemunu se bosta vršili naslednji ofertalni licitaciji: Dne 12. aprila t. l. glede dobave 50.000 kg testenin, 30.000 kg riža in 30.000 kg fižola; dne 15. aprila t. l. pa glede dobave 13.000 komadov letnih in zimskih maj in 10.000 parov bombažnih nogavic. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni interesentom na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.)

NEWYORK JE ZNIZAL OBRETNOST MERO.

Federal Reserve Bank of Newyork je znižala obrestno mero za 1/4% na 3 1/4%. Pričakovali so to znižanje že teden prej, a se je nekoliko zakasnilo. Krog mednarodnih diskontnih znižanj je torej zopet sklenjen. Sedaj se more pričeti veliko delo najetja mednarodnega posojila, ki bo služilo za delno mobilizacijo nemških plačil. V zelo dobro poučenih finančnih krogih pravijo, da so pogajanja o pogojih tega posojila že zelo napredovala. Posojilo se bo obrestovalo s 5% in bo menda 93-odstotno. Seveda se morajo taka poročila vzeti na znanje z veliko previdnostjo, ker mednarodni trg kapitala niti oddaleč ni sledil razvoju denarnega trga.

RATIFIKACIJA MEDNARODNEGA UGOVORA O VOZNI Z AVTOMOBILI S STRANI ČEŠKOSLOVAŠKE.

Z ozirom na pojavivše se netočne vesti konzulat Čehoslovaške republike poroča, da je Čehoslovaška pripravljena pristopiti k mednarodnemu dogovoru o vožnji z avtomobili iz leta 1926 ter da bode omenjeni dogovor brezpogojno ratificiran že v teku splomladanske sezone. V Čehoslovaški bode istočasno

vpeljan novi čsl. avtomobilski zakon, tako, da bodo potne formalitete in cestni red enake onim v zapadnoevropskih državah. Kdor je v Čehoslovaški z avtomobilom, radovolje prizna vso naklonjenost kompetentnih uradov, ki gredo vsakemu avtomobilistu vsestransko na roko in omogočajo gostoljubno tudi avtomobilistom spoznati prirodne krasote Čehoslovaške.

Razno

Najmočnejša radiotelegrafična postaja sveta. Kitajska centralna vlada in berlinska družba Telefunken sta podpisali pogodbo, glasom katere bo zgrajena v Nankingu na Kitajskem najmočnejša radiotelegrafična postaja sveta. Pri gradbi te postaje bodo upoštevali najnovejše znanstvene ugotovitve in odkritja. Več kitajskih inženjerjev, specialistov za brezžično telegrafijo, se bo podalo te dni v Nemčijo, da študirajo tamošnjo tozadevno organizacijo ter da obiščejo najvažnejše nemške električne naprave.

Nizozemska banka je znižala obrestno mero na 3 odstotke.

Od dobrega najboljše je samo
GRITZNER - ADLER - KAYSER

Šivalni stroj in kolo
elegančna izvedba - najboljši material
URANIA pisalni stroji
v 3 velikostih

Novost: Šivalni stroj kot
damska pisalna miza



Samo pri
Jos. Petelinc-u
Ljubljana, Telefon int. 2913
Zmerne cene, tudi na obroke

Brzjavljavi: Krispercoloniale Ljubljana

Telefon štev. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne
robe - Velepražarna
kave - Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega
žganja in konjaka -
Mineralne vode . . .

Točna posredništvo

Ceniki na razpolago

Ustanovljeno leta 1840

Trgovci in industriji!

TRGOVSKI LIST se priporoča za inseriranje!

TISKARNA
MERKUR

TRG-IND. D. D.

LJUBLJANA
Gregorčičeva
ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNICI